

KÚRIA

Bfv.I.868/2013/7.szám

A Kúria a Budapesten, a 2013. év november hó 26. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta az alábbi

v é g z é s t:

A rágalmazás vétsége miatt folyamatban volt büntetőügyben magánvádló **feljelentő** által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Pesti Központi Kerületi Bíróság 7.B.30311/2013/4. számú, valamint Fővárosi Törvényszék 20.Bf.7854/2013/4. számú végzését hatályában fenntartja.

A felülvizsgálati eljárásban felmerült 3000 (háromezer) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem terjeszthet elő.

I n d o k o l á s:

A terhelttel szemben magánvádló tett feljelentést az 1978. évi IV. tv. 179. § (1) bekezdése szerinti rágalmazás vétsége miatt.

A feljelentés szerint a terhelt a Miskolci Városi Bíróságon 32.B.861/2011. szám alatt indult büntetőeljáráásban 2012. február 22. napján magánvádlóként magánvádlóról azt állította, hogy hamis tanúzásért elítélték és büntetőeljárások tömege folyik ellene.

A Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2013. május 28. napján meghozott 7.B.30311/2013/4. számú végzésével a büntetőeljárást megszüntette.

A bejelentetett fellebbezés alapján eljárva a Fővárosi Törvényszék a 2013. május 30-án meghozott 20.Bf.7854/2013/4. számú végzésével az elsőfokú bíróság végzését helybenhagyta.

A jogerős eljárást megszüntető határozatokkal szemben magánvádló terjesztett elő felülvizsgálati indítványt, annak jogszabályi alapját nem jelölve meg.

Az indítványozó szerint a terhelt elkövette sérelmére a rágalmazás vétségét, mivel valótlanul állította, hogy őt bűncselekmény elkövetése - hamis tanúzás - miatt elítélték. Emellett vitatta mind az első-, mind a másodfokú bíróság azon álláspontját, hogy a feljelentett nyilatkozata az ügy helyes elbírálását segítette elő. További beadványaiban, észrevételeiben álláspontját a bírói gyakorlatra való hivatkozás mellett fenntartotta.

Összességében arra tett indítványt, hogy a Kúria kötelezze az első fokon eljáró bíróságot az érdemi tárgyalás lefolytatására.

A terhelt írásbeli észrevételében arra utalt, hogy magánvádló több hivatalos személy ellen is eljárást indított, őt magát is több alkalommal feljelentette, illetve beperelte. Indítványozta, hogy a Kúria utasítsa el a felülvizsgálati kérelmet.

A nyilvános ülésen a feljelentő indítványát fenntartotta, a terhelt védője a megtámadott határozatok helybenhagyását indítványozta.

A felülvizsgálati indítvány nem megalapozott.

A Kúria a megtámadott határozatok felülbírálata során - a Be. 423. § (4) bekezdésében írtaknak megfelelően - a felülvizsgálati indítványban megjelölt okra volt figyelemmel; emellett tekintettel volt ugyanezen törvényhely (5) bekezdése alapján a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontjában megjelölt feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező esetleges eljárási szabálysértésekre is.

Ilyen eljárási szabálysértést azonban nem észlelt.

Az indítványozó ugyan nem jelölte meg a felülvizsgálat jogalapját, azonban indítványának tartalma szerint azt a Be. 416. §-ának (1) bekezdés a) pontjában megjelölt okra alapította.

A hivatkozott rendelkezés szerint a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen akkor van helye felülvizsgálatnak, ha az eljárás megszüntetésére a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt került sor.

Felülvizsgálat alapjául szolgáló anyagi jogi szabálysértés azonban a rendkívüli jogorvoslattal támadott ügyben nem volt

megállapítható.

A Btk. 179. §-ának (1) bekezdése szerinti rágalmazás vétségét az követi el, aki valakiről, más előtt a becsület csorbítására alkalmas tényt állít vagy híresztel, vagy ilyen tényre közvetlenül utaló kifejezést használ.

Kétségtelenül a rágalmazás megállapítására adhatna alapot az, ha valaki más előtt a sértettről azt állítja valótlanul, hogy őt bűncselekmény miatt elítélték.

Ahogy azonban azt az eljáró bíróságok okszerűen megállapították: a feljelentés tárgyát képező magatartás nélkülözi a jogellenességet.

A terhelt a magánvádlót érintő kijelentését az általa magánvádlóként indított büntetőeljárásban, a bíróság előtt tette, az ügyben előterjesztett bizonyítási indítványt észrevételezve.

Töretlen a bírói gyakorlat abban, hogy a becsület csorbítására egyébként objektíve alkalmas tényközlés jogellenességét kizárja, ha azt peres vagy más, jogilag szabályozott hatósági eljárásban, jogosultság, illetve kötelezettség gyakorlása során, az adott eljárás tárgyát képező ügy érdemével összefüggésben adják elő. Ilyennek minősül a tanúzási kötelezettség teljesítése is.

A terhelt akkor, amikor magánvádlóként a magánvádló tanúkénti meghallgatására vonatkozó bizonyítási indítványra észrevételt tett, lényegében a törvényben biztosított jogát gyakorolta.

Ilyen esetben kizárólag a sértegető, gyalázkodó jellegű tényállításra vonatkozóan állapítható meg, hogy az túllépi a perbeli jogok érvényesítési kereteit, és megvalósítja a rágalmazás vagy becsületsértés bűncselekményét.

Ennek megítélése során azonban nem hagyható figyelmen kívül, hogy a becsület csorbítására való alkalmasságot nem a sértett egyéni megítélése, hanem a társadalomban kialakult általános értékelés alapján kell megítélni.

Ebből következően tehát azok az állítások, amit magánvádló önmagára nézve sérelmesnek és bűncselekményt megvalósítónak értékelhetett, a folyamatban volt büntetőeljárásban, a törvényes joggyakorlás keretei közé illeszkedett, mivel az ügyvel kapcsolatban a bizonyítási eljárás lefolytatását érintette.

Miután ez a cselekmény társadalomra veszélyességét - azaz jogellenességét - kizárja, nem tévedett a kerületi bíróság, ahogy a Fővárosi Törvényszék sem, amikor jogi indokolásában hasonló álláspontra helyezkedett.

A terhelt nyilatkozata az adott eljárás tárgyához tartozott, nem minősíthető öncélúnak, gyalázkodónak, becsmérő tartalmúnak, azt kizárólag a bizonyítási eljárás mielőbbi befejezése és tanú kihallgatásának elkerülése érdekében tette.

Ilyen esetben pedig nem valósul meg bűncselekmény akkor sem, ha a tényállítás egyébként a becsület csorbítására objektíve alkalmas. Ezzel kapcsolatosan az eljárt bíróságok okszerűen hivatkoztak mind a BH 2009.135. számú, mind pedig EBH 2004.1011. számú eseti döntésekben kifejtett álláspontra.

Mindebből következően az eljárt bíróságok törvényesen szüntették meg az eljárást, így a felülvizsgálati indítvány nem megalapozott; ezért a Kúria a megtámadott határozatokat a Be. 426. §-ára figyelemmel hatályában fenntartotta.

A bűnügyi költségre vonatkozó rendelkezés a Be. 429. § (1) bekezdésén alapul.

Az ismételt felülvizsgálati indítvány tilalmáról a Be. 416. §-ának (4) bekezdés b) pontja, valamint a 418. §-ának (3) bekezdése rendelkezik aszerint, hogy a Be. 421. § (3) bekezdésére figyelemmel a Kúria az ugyanazon jogosult által ismételten, vagy a más jogosult által - ugyanezen terheltre nézve - azonos tartalommal előterjesztett indítvány elutasítására vonatkozó határozat hozatalát is mellőzheti.

Budapest, 2013. november 26.

Dr. Mészár Róza s. k. a tanács elnöke, Dr. Csák Zsolt s. k.
előadó bíró, Dr. Szabó Péter s. k. bíró

A kiadmány hitelélül:

Mátyás Gyöngyi
bírószági ügyintéző